

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6759/2022
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Арсеније Катанић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1975/21 од 02.09.2021. године, у седници већа одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1975/21 од 02.09.2021. године, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 1297/20 од 20.05.2021. године, и одбија захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 196.334,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 1297/20 од 20.05.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име месечног новчаног примања у вези са инвалидитетом исплати за период од 01.11.2015. године до 31.07.2019. године укупно 886.700,75 динара у месечним износима као у овом ставу изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка од 262.455,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за трошкове поступка за разлику од досуђеног до траженог износа од 459.000,00 динара, као и захтев за законску затезну камату на досуђени износ трошкова од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1975/21 од 02.09.2021. године, жалба тужене је делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда

преиначена у делу којим је одлучено о главном захтеву, тако што је одбијен захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име месечног новчаног примања у вези са инвалидитетом исплати за период од 01.11.2015. године до 31.07.2019. године укупно 886.700,75 динара све са законском затезном каматом у месечним износима као у овом ставу изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, као и у усвајајућем делу одлуке о трошковима поступка тако што је првостепена пресуда потврђена у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати на име трошкова поступка 167.846,90 динара, а преко тог износа до досуђеног првостепена пресуда преиначена и захтев за трошкове поступка у том делу одбијен. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој исплати трошкове жалбеног поступка од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Одељења за друштвене делатности Општинске управе Општине Инђија број 04-580-60/2007 од 04.07.2007. године, тужиоцу је признато својство ратног војног инвалида и право на личну инвалиднину, а решењем истог органа од 22.03.2011. године признато му је право на месечно новчано примање. Решењем истог органа од 02.11.2015. године дозвољено је понављање поступка по службеној дужности, па је решење тог органа од 04.07.2007. године поништено и одлучено да се тужиоцу не признаје својство ратног војног инвалида и право на личну инвалиднину, а да ће питање повраћаја примљеног износа личне инвалиднине бити расправљено у посебном поступку. Тужиоцу је решењем Општинске управе Општине Инђија од 16.11.2015. године престало право на месечно новчано примање, закључно са исплатом за октобар 2015. године, признато решењем Одељења за друштвене делатности Општинске управе Инђија од 22.03.2011. године, те да ће питање повраћаја неосновано примљених износа бити расправљено у посебном поступку. Против наведеног решења тужилац није изјавио жалбу, а закључком Општинске управе Општине Инђија, Одељења за друштвене делатности од 16.11.2015. године тужиоцу је обустављена исплата на име личне инвалиднине 5. групе и права на месечно новчано примање у умањеном износу закључно са исплатом за октобар 2015. године. Тужилац је против решења од 02.11.2015. године којим је поништено решење од 04.07.2007. године о признатом право на личну инвалиднину, изјавио жалбу која је одбијена решењем Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију од 16.03.2016. године. Пресудом Управног суда у Београду, Одељење у Новом Саду У 7527/16 од 20.04.2018. године поништено је наведено решење и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање. Решењем Општинске управе Општине Инђија, Одељење за друштвене делатности од 14.11.2018. године одлучено је

да нема основа за понављање поступка по службеној дужности у предмету признавања својства ратног војног инвалида и прва на личну инвалиднину овде тужиоца, те да остаје на снази решење од 04.07.2007. године којим је тужиоцу утврђено својство ратног војног инвалида и право на личну инвалиднину и утврђену групу инвалидитета и начин обрачуна инвалиднине на месечном нивоу и начин усклађивања. Ово решење је поништено решењем другостепеног органа од 10.01.2019. године и предмет враћен на поновни поступак. Решењем Општинске управа Општине Инђија је 29.05.2019. године одлучено је да нема основа за понављање поступка по службеној дужности у предмету признавања својства ратног војног инвалида и права на личну инвалиднину овде тужиоца и да се обуставља поступак за понављање поступка. Дописом Општинске управе Општине Инђија од 06.06.2019. године, као одговор на захтев тужиоца за успоставу личне инвалиднине и месечног новчаног примања у умањеном износу од 28.05.2019. године, тужилац је обавештен да ће исплата личне инвалиднине бити успостављена од јуна 2019. године, а за период за који је исплата била обустављена корисници су упућени да своја права остваре у парничном поступку, док је успостава исплате за месечно новчано примање могућа тек након завршеног поступка усклађивања наведеног права за године од када именовани није у исплати. Тужиоцу би у периоду од 01.11.2015. године до 31.07.2019. године на име месечног новчаног примања у вези са инвалидитетом био исплаћен износ од 886.007,75 динара, да решењем од 16.11.2015. године није утврђен престанак права тужиоца на месечно новчано примање признато решењем Одељења за друштвене делатности Општинске управе Инђија од 22.03.2011. године. Тужиоцу је решењем од 06.11.2019. године признато право на месечно новчано примање и у редовној исплати је од 01.08.2019. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату траженог износа на име месечног новчаног примања у вези са инвалидитетом за период од 01.11.2015. године до 31.07.2019. године са припадајућом законском затезном каматом, имајући у виду да је право на исплату месечних новчаних износа примања у вези инвалидитета изведено право из признатог својства ратног војног инвалида тужиоцу, који статус је тужилац по окончању управног спора решењем од 14.11.2018. године задржао, а решењем од 06.11.2019. године му је признато право на редовну исплату почев од 01.08.2019. године, због чега по налажењу првостепеног суда у вези тог права не треба да се понавља управни поступак, него се о том праву одлучује у парничном поступку.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду налазећи да је погрешном применом материјалног права првостепени суд усвојио тужбени захтев јер тужилац није користио право на редован правни лек, односно право на жалбу против решења од 16.11.2015. године којим је утврђено да тужиоцу престаје право на месечно новчано примање.

По оцени Врховног суда становиште другостепеног суда засновано је на погрешној примени материјалног права, на шта се основано и ревизијом тужиоца указује.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је о праву тужиоца у погледу статуса ратног војног инвалида одлучено након пресуде Управног суда од 20.04.2018. године, коначним решењем управног органа од 29.05.2019. године, тако што је тужилац задржао статус ратног војног инвалида признат решењем од 04.07.2007.

године, а у погледу исплате месечне личне инвалиднине за период за који му је исплата била обустављена, упућен је да своје право оствари у парничном поступку. Правноснажном пресудом донетом у овој парници усвојен је тужбени захтев у том делу.

У тој ситуацији, када је решењем од 16.11.2015. године утврђено да тужиоцу престаје право на месечно новчано примање и које је донето на основу чињенице да је у поступку понављања поступка по службеној дужности поништено решење од 04.07.2007. године којим је тужиоцу признато својство ратног војног инвалида, а затим решењем од 29.05.2019. године утврђено да нема основа за понављање поступка по службеној дужности, тужилац није изгубио право на судску заштиту у парничном поступку сходно члану 1. ЗПП у погледу остваривања права на исплату месечног новчаног примања за период за који му је исплата обустављена до поновног успостављања ове исплате од 01.08.2019. године само из разлога што није жалбом побијао решење од 16.11.2015. године. Исплата месечног новчаног примања произилази из права тужиоца као ратног војног инвалида, сходно члану 7. у вези члана 8. став 1. тачка 1. Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица („Службени гласник СРС“ број 54/89 и „Службени гласник РС“ број 137/2004, 69/2012 (Одлука Уставног суда), 50/2018), који је важио у време доношења решења којим је тужиоцу признато трајно својство ратног војног инвалида.

По оцени Врховног суда, правилно је становиште првостепеног суда да је тужени у обавези да тужиоцу исплати укупно неисплаћени износ од 886.007,75 динара са припадајућом каматом од доспелости савког појединачно наведеног месечног износа на име месечног новчаног примања. Наиме, након окончаног поступка пред Управним судом, доношењем коначног решења управног органа од 29.05.2019. године, тужилац је задржао својство ратног војног инвалида признато решењем од 04.07.2007. године и право на исплату месечног новчаног примања признато решењем од 06.11.2019. године почев од 01.08.2019. године, а тужилац упућен да у парници оствари износ за који је исплата обустављена, па је тужени у обавези да тужиоцу накнади штету применом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Како је поводом ревизије тужиоца преиначена побијана другостепена пресуда и одбијена жалба тужене, то је другостепена пресуда преиначена и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка и одбијен захтев тужене да се обавезе тужилац да јој накнади трошкове жалбеног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. Закона о парничном поступку, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 22.500,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи у време предузимања ове парничне радње. Тужиоцу су признати трошкови на име судске таксе за ревизију 76.334,00 динара и ревизијску одлуку 97.500,00 динара, све према важећој Таксеној тарифи.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**